

# הענין של תפילה

דיבורים מאירים ומחזקים מתוך ה"רב שיח" בענין "על הפורקן"

נתגב ע"י הרב יצחק מנדל שליט"א לרגל נישואי נכדתו בת לבנו ר' אברהם שליט"א

בית המדרש  
דחסידי ברסלב  
מאנטשעסטער יצ"ו

גליון ג'  
פ' שמות תשפ"ג

מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום, פי' שהגם שהמחשבות מתבלבלות ופורחות מענין לענין באמצע התפילה, אבל אתה תתגבר ע"ז ותישאר במחשבתך עם פירוש הפשוט של מילות התפילה.

ויכולים להוסיף ע"ז נקודה, שלמרבה האנשים קשה מאוד ללכת עם האמת, ולקשר את הדיבור אל המח באמת, כי בזמן מועט מאוד המח כבר אינו על מקומו.. וע"ז יכולים לייעץ (הגם שלא מוכרח שיש לזה שייכות בכלל לנושא המדובר בפרטות, אבל לעצמי זה עזר מאוד) לחזור ולשנן שיחה ק"מ, שמדבר שם רביה"ק על אמונת האדם בעצמו. רביה"ק גם מדבר מזה בתורה ב' יש הרבה מאוד אנשים שאין להם אמונה בהעבודות שעושים. אבל אם לומדים פעמים רבות ה'ליקוטי הלכות' במקומות השונות שמדובר על הענין, וכן משננים השיחות שמדברים על אמונה הנ"ל שיאמין האדם בכוחות שניתנו לו, אז זה יכול קצת להועיל שכשמפרש פירוש המילות במוחו בשעת התפילה, אז הגם שבשאיפתו הוא רוצה להגיע למעלות גדולות להתעלות

השואל: שומעים הרבה מהמושג של "תפילה בכח". מה פירושו של "תפילה בכח", והאם זה תנאי לקבלת חיות של התפילה, כך ש'עיקר החיות מקבלים מהתפילה' יהא מוסב על תפילה באופן זה דווקא.

הרב יעקב מרדכי פריעדמאן: (חלק מזה כבר אמרתי אצל סעודה שלישית); רביה"ק אומר בשיחות הר"ן בפירוש, שעל אף שבוודאי יש פשטות הענין, להתפלל התפילה 'בקול', והענין גם מוזכר בהלכה, שיש ענין של קול מעורר הכוונה, וגם לאידך גיסא, הכוונה מעורר הקול.

אמנם רביה"ק אומר שם דבר אחר בענין של תפילה בכח, והוא נפלא מאוד, (ונצרך לזה, כמוזכר לעיל, אמונה פשוטה בדבריו הק') שצריכין בפשיטות הגמור

לקשר הדיבור אל המח. פשוט כמו ילד בחיידר! כמו שמלמדין לילד לכוון 'טייטש', מתרגמים את המילים כפשוטן, והערב נא, ברוך אתה, בלי קשר לענין של הקול כלל. "כוונה". כך יוצא בפשטות משיחות הר"ן שם, שה'כח' של תפילה בכח, ענינה לעמול ולהתייגע לכוון פירוש המילות. וע"ז אומר שם ר' נתן, רבות

**...יוצא בפשטות משיחות הר"ן, שה'כח' של תפילה בכח, ענינה לעמול ולהתייגע לכוון פירוש המילות, פשוט כמו ילד בחיידר! כמו שמלמדין לילד לכוון 'טייטש' בלי קשר לענין של הקול כלל... והוא נפלא מאוד**



לנפש חיה, לרוח ממללא, ע"י אורייתא וצלותא, ובעיקרו בתפילה.

עיקר הסיבה למה האדם אינו מרגיש החיות אצל התפילה (שזה גם מפיג ממנו החשק להתפלל) הוא, שהאדם חושב שתפילה בכוונה היינו לומר את מה שאמרו אנשי כנסת הגדולה ולכוון בכל תיבה למה שהם כונו כשתיקנו לומר תיבה זו בנוסח התפילה, מחשבתו טרודה להבין מה 'הם' התפללו. כאילו היה אחר עומד לנגדו ואומר לו תיבות 'ברוך אתה', והוא צריך לייגע א"ע להבין מה כוונתו במילים אלו. אבל באמת, לא זו הדרך. תפילה בכוונה היינו שהוא זה שאומר את נוסח התפילה, האופן המתוקן הוא שיהא בדעתו שהוא אומר להקב"ה "ברוך אתה ה'", אין אני לומד עכשיו איזה מאמר חז"ל ומייגע את עצמי להבין מה 'הם' כונו לומר כאן, אלא אני הוא המדבר, אני המברך להשי"ת, אני עומד ומבקש מהקב"ה "והערב נא ה' אלוקינו", אני מביע את מה שבעומק רגשי לבבי, מה ש'אני' מרגיש, מה שיש לי לבקש מהשי"ת.

זהו הנקודה של תפילה בכח. שיידע האדם וירגיש ש'אני הוא האיש שאומר עכשיו תיבות אלו אל הקב"ה, בבחי' "כל עצמותי תאמרנה" (פסוק שרביה"ק מביא בקשר אל ענין התפילה), וכשמתפללים באופן זה, זוכים שהתפילה תהיה מים מתוקים, אז מרגישים חיות אצל התפילה, זה נקרא חיות, אדם חי מרגיש, הרי הוא מרגיש את עצמו, בחלק הבקשה הוא מרגיש החסרונות 'שלו', בחלק ההודאה הוא מרגיש הטובות שיש לו, איך ש'הוא' נעזר בס"ד בענינים 'שלו'. וזהו "תפילה בכח", שהוא משקיע כל כח שיש בו בתוך תפילתו (איני יודע אם זה פשט הפשוט, אבל כך היא הרגשה שלי).

נוראה בענין התפילה, ולא רק לעסוק בעבודות כאלה הפשוטות, עכ"ז יוכל לפעול אצל עצמו ולמצוא את האומץ לעסוק אף בעבודה הפשוטה הזאת, ע"י חזרה עוד הפעם ועוד הפעם השיחות בתמימות כמו ילד, וחפץ ה' בידו יצליח.

**הרב יוסף בענעדיקט:** ברצוני להוסיף דבר קטן בענין 'תפילה בכח', וזה גם שייך לענין שאלה א' בענין ה'חיות' שמקבלים מהתפילה. איתא בפסוק, "ויפח באפיו נשמת חיים ויהי אדם לנפש חיה", זוהי הפעם הראשונה שהאדם קיבל חיות ונעשה חי. וידוע לכל, וגם רבינו מביא את זה, מה שהתרגום מתרגם על ויהי אדם 'לנפש חיה' שהוא 'לרוח ממללא', ומובא ממדרש חז"ל שהכוונה לרוח ממללא היינו 'באורייתא ובצלותא'. דהיינו שדיבורי תורה ותפילה הם הם

שעושים את האדם לנפש חיה. וע"ז אומר רביה"ק שעיקר החיות מקבלים מהתפילה, דהיינו שהגם שיש גם אורייתא וגם צלותא ושניהם מחיים את האדם ועושים אותו ל'נפש חיה', מ"מ 'עיקר' החיות היא דייקא מהתפילה.

בפשטות (זוהי ההרגשה שיש לי), מה שאמר רביה"ק אמר 'גאר מיין זאך איז תפילה', ועל דרך מה שאמר דוד המלך ע"ה 'ואני תפלה', היינו שכל הכוחות שיש לי, הכל הוא באופן של

'תפילה'. אם אני יודע בעצמי שיש בי כח של רחמנות אני מנצל את זה לענין של תפילה. שאני מרחם על עצמי, איך אני נראה, איך נראה החיים שלי, ועם הכח הזה אני עומד ומתפלל. וכמו כן כלפי כל הכוחות שיש לאדם, הכל בא לידי ביטוי ב'תפילה'. מה הוא עושה עם כח מסויים שיש לו? הוא מוציא את זה מכח אל הפועל ע"י תפילה להשי"ת. זה הפירוש של ויהי אדם

**...האדם חושב שתפילה בכוונה  
היינו לומר את מה שאמרו  
אנשי כנסת הגדולה ולכוון בכל  
תיבה למה שהם כונו..... אבל  
באמת, לא זו הדרך. תפילה  
בכוונה היינו... שיהא בדעתו...  
אני הוא המדבר, אני המברך  
להשי"ת, אני עומד ומבקש  
מהקב"ה... זהו הנקודה של  
'תפילה בכח'. שיידע האדם  
וירגיש ש'אני הוא האיש  
שאומר עכשיו תיבות אלו אל  
הקב"ה**

